

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 30/8/2021
Αριθμ. Πρωτ.: 821/147363

Προς:
Την Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του κτηνοτροφικού κλάδου της χώρας»

ΣΧΕΤ: **Η ΠΑΒ 2889/28-5-2021**

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Λαμπρούλης** και **Δ. Μανωλάκου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με τη δέσμευση της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη, την οποία υλοποιεί το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ουδείς αγρότης, κτηνοτρόφος, μελισσοκόμος, αλιέας, εφ' όσον το εισόδημά του επλήγη από την κρίση του κορωνοϊού, πρόκειται να μείνει χωρίς κρατική στήριξη, υπό την προϋπόθεση αφενός ότι έχει αποδεδειγμένα υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας αφετέρου σύμφωνα με τα εκάστοτε ταμειακά διαθέσιμα, με στόχο οι πληγέντες να συνεχίσουν απρόσκοπτα την παραγωγική τους διαδικασία.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID -19 στον πρωτογενή τομέα, σχεδιάζει και υλοποιεί τη λήψη μέτρων στήριξης της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικών ενισχύσεων, όπως αυτό αποτυπώνεται στην υπ' αριθ. C(2020) 1863 final/ 19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι σημαντικότεροι πυλώνες του ανωτέρω πλαισίου είναι οι κάτωθι:

1. Καθορίζονται κανόνες δυνάμει των οποίων κρίνονται ως συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά οι κρατικές ενισχύσεις που θα χορηγηθούν προς αντιμετώπιση των συνεπειών των μέτρων που θα ληφθούν για τον κορωνοϊό.

2. Οι ενισχύσεις αυτές δεν δύνανται να έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και χρήζουν κοινοποίησης στην Επιτροπή, ενώ είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας.

3. Στο σημείο 23 της ανωτέρω ανακοίνωσης γίνεται ειδικότερη αναφορά στον αγροτικό τομέα, με σημαντικότερα σημεία τα εξής:

- Η ενίσχυση, η οποία μπορεί να είναι άμεση ή υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, δεν υπερβαίνει τις 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση που

δραστηριοποιείται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Τα ανωτέρω ποσά νοούνται ως ακαθάριστα.

- Ενισχύσεις στις επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής δεν πρέπει να καθορίζονται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά.

- Όταν μία επιχείρηση δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά μέγιστα ποσά ενίσχυσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν με κατάλληλα μέσα ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού κάθε τομέα, καθώς και ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού αθροιστικά.

- Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αιγοπροβατοτρόφοι ήταν από τους πρώτους κλάδους του πρωτογενούς τομέα, που αποζημιώθηκαν με δέσμευση ποσού 30.155.000€ από τα συνολικά αρχικώς προϋπολογισθέντα 150.000.000€ που διετέθησαν στο ΥπΑΑΤ για την αντιμετώπιση των απωλειών του COVID-19 στον πρωτογενή τομέα. Η αποζημίωση στηρίχθηκε στην απώλεια εισοδήματος που υπέστησαν από την πτώση των εξαγωγών για το καθολικό Πάσχα αλλά και τις ιδιαίτερες συνθήκες υπό τις οποίες γιορτάστηκε το ελληνικό Πάσχα του 2020.

Η εν λόγω ενίσχυση καταβλήθηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 119/245028/7-9-2020 ΚΥΑ με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας σε παραγωγούς που διατηρούν εκμεταλλεύσεις με θηλυκά ενήλικα (τουλάχιστον ενός έτους) αιγοπρόβατα, οι οποίοι διαθέτουν εκμεταλλεύσεις με τουλάχιστον 20 ενήλικα αιγοπρόβατα και οι οποίοι έχουν παραδώσει γάλα εντός του 2019 και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (Β'3836/9-9-2020), προϋπολογισμού 30.155.000€. Το συνολικό ποσό που έλαβαν οι Έλληνες αιγοπροβατοτρόφοι, ανέρχεται σε 29.887.590,35 ευρώ και αφορούσε συνολικά 52.027 δικαιούχους, οι οποίοι ενισχύθηκαν με 4€/ένηλικο θηλυκό αιγοπρόβατο.

Προσέτι, για την ταμειακή τους διευκόλυνση καταβλήθηκε η δέουσα προσπάθεια από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, ούτως ώστε να λάβουν τη συνδεδεμένη ενίσχυση των αιγοπροβάτων νωρίτερα από κάθε άλλη φορά, στις 13/04/2020, συνολικού ύψους 53.850.076,15€.

Επίσης και προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το πρόβλημα των ελληνοποιήσεων, για πρώτη φορά το Πάσχα του 2020 με το συντονισμό του ΥπΑΑΤ και της υπογράφουσας συντονίστηκαν 5 Υπουργεία (Υπ. Οικονομικών, Υπ. Προστασίας του Πολίτη, Υπ. Εσωτερικών, Υπ. Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων) για τον έλεγχο αμνοεριφίων και αυγών από τις πύλες εισόδου της χώρας (οδικοί άξονες, σφαγεία, λιανική) μέχρι το πιάτο του καταναλωτή.

Επιπλέον οι κλάδοι της κτηνοτροφίας που έχουν εγκριθεί προς ενίσχυση έως σήμερα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Υπ. Οικονομικών αφορούν:

- Στη βουβαλοτροφία, με ποσό 620.070€
- Στη χοιροτροφία, με ποσό 15.500.123€
- Στην Εκτροφή Μαύρου Χοίρου, με ποσό 1.200.000€
- Στη Μελισσοκομία, με ποσό 3.201.877

Αναλυτικά οι Αποφάσεις για την ενίσχυση των ανωτέρω κλάδων της Κτηνοτροφίας λόγω απωλειών από τις συνέπειες του COVID-19 περιγράφονται παρακάτω:

- Υπεγράφη η υπ' αριθ. 720/132077/19-5-2021 ΚΥΑ με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) υπαίθριου καρπουζιού, mini και obla, β) της καλοκαιρινής και φθινοπωρινής πατάτας, γ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών σε τομάτες και αγγούρια σε όλη την επικράτεια εξαιρουμένης της

Κρήτης, δ) της βουβαλοτροφίας. Συγκεκριμένα, για τη βουβαλοτροφία στην Επικράτεια θα διατεθεί ποσό ύψους 620.070 ευρώ κατ' ανώτατο όριο από το ποσό του άρθρου 4 της εν λόγω ΚΥΑ [Άρθρο 4 Χρηματοδότηση: Η δαπάνη που προκύπτει από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης βαρύνει τον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ), ο οποίος θα χρηματοδοτηθεί με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού για το έτος 2021 από τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Για το έτος 2021 το ύψος της χρηματοδότησης ανέρχεται μέχρι του ποσού των 24.295.605 ευρώ. Η χρηματοδότηση καταβάλλεται στους δικαιούχους το αργότερο μέχρι την 31/12/2021]. Το ύψος της ενίσχυσης ανά βούβαλο θα προκύψει από τον αριθμό των δηλωθέντων ζώων άνω των έξι (6) μηνών διαιρουμένου δια του ποσού, που διατίθεται για τη βουβαλοτροφία.

- Εγκρίθηκε, με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής C (2021) 5032 final, η χορήγηση κρατικής ενίσχυσης (SA63570) στους τομείς : α) της εκτροφής χοίρων, β) της εκτροφής αυτόχθονων μαύρων χοίρων και γ) της παραγωγής μελιού, σε όλη την Επικράτεια και αναμένεται η έκδοση της σχετικής ΚΥΑ από τα συναρμόδια Υπουργεία (Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Οικονομικών). Για το έτος 2021 το ύψος της χρηματοδότησης ανέρχεται μέχρι του ποσού των 19.902.000 Ευρώ. Από το ποσό αυτό θα διατεθούν κατ' ανώτατο όριο, 15.500.123 € για την ενίσχυση των χοίρων, 1.200.000 € για τον μαύρο χοίρο και 3.201.877 € για την μελισσοκομία.

Τέλος σημειώνεται ότι οι κτηνοτρόφοι της χώρας μας εντάχθηκαν στους επιλέξιμους ΚΑΔ των πληττόμενων επιχειρήσεων, συμμετείχαν και στους 7 κύκλους του προγράμματος της Επιστρεπτέας Προκαταβολής και έλαβαν το συνολικό ποσό των 61,4 εκατ. Ευρώ. Μάλιστα, εκ του ανωτέρω ποσού, οι εκτροφείς αιγοπροβάτων και οι παραγωγοί αιγοπρόβειου γάλακτος έλαβαν συνολικά το ποσό 38,3 εκατ. Ευρώ.

Παρατίθεται συνοπτικός πίνακας με το σύνολο των ενισχύσεων που έχουν μέχρι στιγμής καταβληθεί από το ΥπΑΑΤ στον πρωτογενή τομέα λόγω COVID-19:

Συνοπτικός Πίνακας Ενισχύσεων Λόγω COVID-19:

Καθεστώς	Ποσό (€)
M21 - Έκτακτη προσωρινή στήριξη στους γεωργούς και στις ΜΜΕ που πλήττονται ιδιαίτερα από την κρίση της COVID-19 (ελαιόλαδο)	126.325.577,76
ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΑΣ	29.887.590,35
ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΝΘΕΩΝ	9.243.875,00
ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ	11.299.293,03
ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ ΠΩΛΗΤΕΣ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ	8.705.800,00
ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΕΛΙΑΣ ΚΑΛΑΜΩΝ ΚΑΡΠΟΥΖΙΟΥ ΑΝΟΙΞ.ΠΑΤΑΤΑΣ ΘΕΡΜ.ΚΑΛ.ΚΡΗΤΗΣ(ΤΟΜΑΤ.ΑΓΓΟΥΡ.ΜΕΛΙΤΖ.)	33.531.652,10
ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ	4.723.785,00

ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΠΑΡΑΓΓΙΩΝ	
ΕΛΙΕΣ ΤΥΠΟΥ ΚΑΛΑΜΩΝ	9.412.270,00
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΑΥΣΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	16.542.881,52
ΣΥΝΟΛΟ	249.672.724,76

Αναφορικά με τις εξισωτικές αποζημιώσεις των ετών 2013- 2014 επισημαίνονται τα κάτωθι:

Αποτελεί κοινό τόπο ότι η επιλεξιμότητα των δηλωθεισών εκτάσεων αποτελεί προαπαιτούμενο για την καταβολή της εξισωτικής αποζημίωσης. Όσον αφορά στους βοσκότοπους, για τον έλεγχο της επιλεξιμότητάς τους, γίνεται χρήση του ορισμού του μόνιμου βοσκότοπου. Η Ελλάδα όφειλε να συμμορφωθεί με τον ευρωπαϊκό ορισμό του «μόνιμου βοσκοτόπου» προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι πληρωμές και των δύο Πυλώνων. Ωστόσο, ο ορισμός της ΕΕ μείωνε σημαντικά την επιλέξιμη έκταση των ελληνικών βοσκοτόπων, διότι ήταν πιο «αυστηρός» σε σχέση με τον ελληνικό ορισμό, διότι προϋπέθετε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ως κριτήρια επιλεξιμότητας. Η κατά τα ανωτέρω μη συμμόρφωση της Ελλάδας στον ευρωπαϊκό ορισμό βοσκοτόπου, είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων από το 2008 ως το 2014. Ιδίως, αναφορικά με τα έτη 2009 – 2013, δεν εφαρμοζόταν ο ορισμός των βοσκοτόπων και δεν υπήρχε κάποια άλλη τεκμηρίωση επιλεξιμότητάς τους, για το δε έτος 2014 επειδή θεωρήθηκε ότι δεν είχε εφαρμοστεί ορθά το Σχέδιο Δράσης, η κατάρτιση του οποίου κατέστη υποχρεωτική σύμφωνα με την αριθ. C(2012)4293/28-6-2012 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ο επανακαθορισμός της επιλέξιμης έκτασης των μόνιμων βοσκοτόπων στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) 1120/2009, πραγματοποιήθηκε δυνάμει της με αριθ. C(2012)4293/28-6-2012 Εκτελεστικής Απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η εν λόγω εκτελεστική απόφαση προέκυψε μετά από αίτημα της χώρας μας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Μάιο 2012, για αναβολή της εκτέλεσης όλων των δημοσιονομικών διορθώσεων για χρονική περίοδο 18 μηνών και επιστροφής του σχετικού ποσού σε τρεις ισόποσες ετήσιες δόσεις μετά τη λήξη της περιόδου αυτής, κάνοντας χρήση του άρθρου 11 παρ. 4 τρίτο εδάφιο, στοιχείο (β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 885/2006.

Σημειώνεται ότι οι δικαιούχοι για το έτος 2013 είχαν αρχικά πληρωθεί πριν την αλλαγή των συντελεστών επιλεξιμότητας με βάση το νέο ορισμό, δηλαδή το σύνολο του ποσού, που ανέμεναν. Με την εφαρμογή του νέου ορισμού και των νέων συντελεστών επιλεξιμότητας, προέκυψαν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και πολυετείς κυρώσεις. Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ουδέποτε παρακρατήθηκαν από τους δικαιούχους, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 22358/2014 ΥΑ περί μη υποχρέωσης επιστροφής τους (ΦΕΚ Β' 3463).

Για δε το έτος 2014, εφαρμόστηκαν διαφορετικοί συντελεστές επιλεξιμότητας για τα Μέτρα του Πυλώνα II, βάσει των οποίων η επιλεξιμότητα των βοσκήσιμων γαιών αποκαταστάθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος, με αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση των διαφορών ως προς τις επιλέξιμες εκτάσεις μέχρι και το έτος 2012, ενώ δεν υπήρξαν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και πολυετείς κυρώσεις που να οφείλονται στη μείωση των επιλέξιμων εκτάσεων.

Στη συνέχεια εξεδόθη η υπ' αριθ. 5439/134552/2015 (ΦΕΚ Β'2636) ΚΥΑ, η οποία αφορούσε στην Εξισωτική Αποζημίωση των ετών ενίσχυσης 2014 και 2015. Με την ως άνω ΚΥΑ:

α. τροποποιήθηκε η υπ' αριθ. 280947/1982/07-03-2008 ΚΥΑ και

β. αυξήθηκαν οι τιμές ενίσχυσης ανά εκτάριο και τα ανώτατα όρια ενίσχυσης ανά εκμετάλλευση για την εξισωτική αποζημίωση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με το άρθρο 60 του Ν.4264/2014 (ΦΕΚ Α' 118) αποτυπώθηκε για πρώτη φορά το 2014 από την Κυβέρνηση με κορμό τη Νέα Δημοκρατία μία διαπραγματευτική, εθνική επιτυχία για τη σύννομη κοινοτικά, θεαματική αύξηση των επιλέξιμων εκτάσεων της χώρας. Κι αυτό γιατί στους επιλέξιμους βοσκότοπους, δηλαδή αυτούς που δημιουργούν δικαιώματα ενίσχυσης, εντάσσονται για πρώτη φορά οι ποώδεις, φρυγανικές ή ξυλώδεις εκτάσεις του ιδιότυπου γεωμορφολογικού πεδίου της χώρας. Ορίζεται ως επιλέξιμος ο λεγόμενος «μεσογειακός βοσκότοπος», ο οποίος, πέραν των επιπλέον νόμιμων ενισχύσεων, αποτελεί και το κυριότερο διαπραγματευτικό όπλο της Χώρας για την αντιμετώπιση της πλήρους εξωτερικής σύγκλισης, για την οποία ασκήθηκαν πολλές πιέσεις από τις χώρες Visegrad και Βαλτικής, ενόψει της νέας Κ.Α.Π.

Στη συνέχεια εξεδόθη ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2393 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κανονισμός Omnibus), στο άρθρο 3 του οποίου δίδεται ο ορισμός του μόνιμου βοσκότοπου, ο οποίος έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία με την υπ' αριθ. 1152/77796/1.6.2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων "Τροποποίηση της αριθμ. 104/7056/21-01-2015 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ τ.Β'/147) «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου" (Β'2223/14-6-2018).

Στην απόφαση αυτή, στο πλαίσιο των εθνικών επιλογών για την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ορίζεται ότι:

“Ως «μόνιμος βοσκότοπος» νοείται η γη που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη αγρωσιδών ή άλλων ποωδών κτηνοτροφικών φυτών με φυσικό τρόπο (αυτοφυή) ή με καλλιέργεια (σπαρμένα) και δεν έχει περιληφθεί στην αμειψιοπορά επί πέντε έτη ή περισσότερο καθώς και που δεν έχει οργωθεί επί πέντε έτη ή περισσότερο. Μπορεί να περιλαμβάνει άλλα είδη, όπως θάμνους και/ή δένδρα που προσφέρονται για βοσκή και άλλα είδη όπως θάμνοι και/ή δένδρα που παράγουν ζωοτροφές, υπό τον όρο ότι επικρατούν τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά. Επίσης μόνιμος βοσκότοπος θεωρείται:

ι. γη που προσφέρεται για βοσκή και εντάσσεται σε καθιερωμένες τοπικές πρακτικές όπου τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά δεν επικρατούν παραδοσιακά στις εκτάσεις βοσκής, και

ii. γη που προσφέρεται για βοσκή όπου τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά δεν επικρατούν στις εκτάσεις βοσκής ή απουσιάζουν από αυτές.

Τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά θεωρείται ότι επικρατούν εφόσον καλύπτουν άνω του 50 % της επιλέξιμης έκτασης σε επίπεδο αγροτεμαχίου. Καθιερωμένες τοπικές πρακτικές είναι: α) πρακτικές παραδοσιακού χαρακτήρα που εφαρμόζονται συνήθως και/ή β) πρακτικές που είναι σημαντικές για τη διατήρηση των οικοτόπων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου και βιοτόπων και ενδιαιτημάτων που καλύπτονται από την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου”.

Στη συνέχεια, δυνάμει των υπ' αριθ. 2020/ΕΕ/859/16-06-2020 και 2020/ΕΕ/1743/18-11-2020 αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (υποθέσεις C-252/19P/13.02.2020 και C-797/18P/30.04.2020) η Ε.Ε. υποχρεώθηκε να επιστρέψει στη χώρα μας το συνολικό ποσό των 435.415.818,44€, και δη ποσό 268.617.952,22€ και 166.797.866,22€ αντίστοιχα.

Εκ του ανωτέρω συνολικού ποσού, ποσό 268.617.952,22€ (απόφαση 2020/ΕΕ/859/16-06-2020 (ad hoc 63) συμψηφίστηκε με μέρος των

υπολειπόμενων τριών δόσεων ύψους 304.619.918,83€, που όφειλε να καταβάλει η χώρα κατά τα οικονομικά έτη 2020-2022 σύμφωνα με την υπ. αρ. C (2015)4122/22.06.2015 εκτελεστική απόφαση της Ε.Ε., όπως τροποποιήθηκε στη συνέχεια με την υπ' αρ. C(2017)3780/08.06.2017 απόφαση. Ως εκ τούτου, συνεπεία του ανωτέρω συμψηφισμού, η χώρα μας όφειλε να καταβάλει τη διαφορά ύψους 36.001.966,61€ προς την Ε.Ε. προκειμένου να αποπληρωθεί η ανωτέρω οφειλή στο σύνολό της. Το ποσό των 166.797.866,22€ (απόφαση 2020/ΕΕ/1743/18-11-2020 (ad hoc 64) συμψήφισε οφειλή της χώρας ύψους 11.400.406,65€ που αφορούσε σε δημοσιονομική διόρθωση στο πλαίσιο ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το καθαρό ποσό ύψους 155.397.459,57€ που καταβλήθηκε στη χώρα μας στις 03-03-2021, βρίσκεται σε λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης που τηρείται υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ) στην Τράπεζα της Ελλάδας και αναμένεται η έγκριση της ΓΔΟΥ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την οριστική επιστροφή του στο Υπουργείο Οικονομικών.

Η παρούσα πολιτική Ηγεσία αντιλαμβανόμενη το δίκαιο αίτημα των κτηνοτρόφων του Τυρνάβου, οι οποίοι επλήγησαν από τον καταρροϊκό πυρετό το 2014, για αποζημίωση, προχώρησε ειδικώς, με νομοθετική ρύθμιση στην επίλυση ενός ζητήματος, που εκκρεμούσε επί έξι ολόκληρα χρόνια (από το 2015), χωρίς υπαιτιότητα των κτηνοτρόφων. Υπενθυμίζεται ότι, κατά το έτος 2014, η ηπειρωτική χώρα, καθώς και μεγάλο τμήμα της νησιωτικής χώρας (Κρήτη, Κυκλάδες, Νησιά Ιονίου), επλήγησαν από μία εκτεταμένη επιζωοτία Καταρροϊκού Πυρετού του προβάτου από τον ορότυπο του ιού 4 (BTV4).

Ειδικότερα.

Το πλαίσιο των οικονομικών αποζημιώσεων και ενισχύσεων, που προέκυψαν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου για το έτος 2014, ορίζεται στην υπ' αριθμ. 432/20486/13-2-2014 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων και ενισχύσεων, που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου, για το έτος 2014» (Β'345/14-2-2014).

Στην ως άνω ΚΥΑ, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής, αναφορικά με τον Καταρροϊκό Πυρετό του προβάτου:

«... Στις επιλέξιμες δαπάνες της παρούσας απόφασης περιλαμβάνονται επίσης: 1. Οι δαπάνες άμεσης και προσηκούσας αποζημίωσης στους εκτροφείς ζώων που αναγκάζονται να προβούν σε υποχρεωτική θανάτωση, σφαγή ή καταστροφή των ζώων τους, με απόφαση της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων (ΔΥΖ) της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ και για την αποτροπή επέκτασης λοιμωδών νοσημάτων που εμφανίζονται για πρώτη φορά στη χώρα. Ειδικότερα οι θανατώσεις και καταστροφές ζώων ύστερα από την ύπαρξη επιβεβαιωμένων κρουσμάτων καταρροϊκού πυρετού, θα πρέπει να διενεργούνται μόνο στα ζώα που η βαρύτητα των κλινικών συμπτωμάτων τις επιβάλλει για ανθρωπιστικούς ή λόγους ορθολογικής διαχείρισης.» (Άρθρο 2, εδάφιο Β1).

Έτσι λοιπόν προκειμένου να ενισχύσουμε τους πληγέντες εκτροφείς θεσμοθετήσαμε την διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 21 του Ν.4691/2020 (Α'108) «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα και άλλες διατάξεις», στην οποία προβλέπεται ότι οι εκτροφείς που προσκόμισαν νεκρά βοοειδή, πρόβατα ή αίγες, ανεξαρτήτως αιτιολογίας θανάτου, στις κτηνιατρικές αρχές κατά τα έτη 2014 και 2015, προκειμένου να εξεταστούν για Μεταδοτική Σπογγώδη Εγκεφαλοπάθεια (ΜΣΕ) και Σπογγώδη Εγκεφαλοπάθεια Βοοειδών (ΣΕΒ), ανεξάρτητα αν πραγματοποιήθηκε εργαστηριακή εξέταση από τις κτηνιατρικές αρχές, δικαιούνται επιχορήγησης.

Κατόπιν τούτου και σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. 2045/243328/04.09.2020 Απόφαση του ΥΠΑΑΤ, εγκρίθηκε η καταβολή αποζημιώσεων ύψους 251.970 ευρώ στους κτηνοτρόφους της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας, με το ποσό των 30€/ζώο, τα οποία δεν θα έπαιρναν χωρίς την τροποποίηση.

Το ποσό αυτό αντιστοιχεί πράγματι στην ενίσχυση των πληγέντων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα επιτήρησης για τα νεκρά αιγοπρόβατα τους για την τρομώδη νόσο (ΜΣΕ). Ωστόσο, οι περιπτώσεις που αναφέρονται στο παρόν ερώτημα, δηλαδή η αποζημίωση με 90€/ζώο για τη θανάτωση των ζώων λόγω καταρροϊκού πυρετού, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις περί αποζημίωσης μέρους της εμπορικής αξίας των νεκρών ζώων, διότι με βάση το επιστημονικό κτηνιατρικό πρωτόκολλο που ισχύει τόσο στην Ελλάδα όσο και παγκοσμίως, αυτές δεν αφορούν σε λοιμώδεις νόσημα, για το οποίο πρέπει να ληφθούν μέτρα εκρίζωσης με αποφάσεις υποχρεωτικής σφαγής.

Σχετικά με την έγκαιρη καταβολή της Βασικής Ενίσχυσης και του Πρασινίσματος σημειώνονται τα κάτωθι, σύμφωνα με τα στοιχεία των Υπηρεσιών του ΟΠΕΚΕΠΕ :

Η διαδικασία της καταβολής προκαταβολής ενισχύσεων και στη συνέχεια της εξόφλησης των ενισχύσεων συνιστά μία πάγια διαδικασία. Σύμφωνα με το άρθρο 75 του Καν. 1306/2013, οι πληρωμές στο πλαίσιο των καθεστώτων στήριξης και των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 2 του ίδιου Κανονισμού (Βασική Ενίσχυση, Πράσινη Ενίσχυση, ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας, συνδεδεμένες ενισχύσεις, ενίσχυση βάμβακος) πραγματοποιούνται από την 1η Δεκεμβρίου του έτους υποβολής των αιτήσεων έως τις 30 Ιουνίου του επόμενου ημερολογιακού έτους, ενώ πριν την 1η Δεκεμβρίου, αλλά όχι πριν την 16η Οκτωβρίου, μπορεί να καταβάλλεται προκαταβολή.

Στις 20/10/2020 ολοκληρώθηκαν από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., με βάση τον προγραμματισμό του και παρά τις αντίξοες συνθήκες που δημιουργήθηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19, όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες για την έγκαιρη πληρωμή της προκαταβολής της Βασικής Ενίσχυσης έτους 2020. Η πληρωμή της προκαταβολής πραγματοποιήθηκε στο 70% της Βασικής Ενίσχυσης, και αφορούσε 539.609 δικαιούχους σε όλη τη χώρα ενώ το ύψος της πληρωμής ανήλθε σε 696.596.038,36 ευρώ.

Φέτος για πρώτη φορά, οι απαιτήσεις από το Εθνικό Αποθέμα ήταν αυξημένες. Βάσει του Καν. 639/2014 της Επιτροπής, η χορήγηση δικαιωμάτων από το Κράτος Μέλος στους παραγωγούς, που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια είναι υποχρεωτική, ενώ η χρηματοδότηση των απαιτήσεων αυτών γίνεται, όταν απαιτείται, μετά από οριζόντια μείωση της αξίας των δικαιωμάτων Βασικής Ενίσχυσης.

Για την πληρωμή του Εθνικού Αποθέματος, προκειμένου να μην πραγματοποιηθεί οριστική γραμμική (οριζόντια) μείωση υψηλότερου ποσοστού της αξίας των δικαιωμάτων των παλαιών παραγωγών, επιλέχθηκε η λύση της γραμμικής μείωσης σε ποσοστό 2,5 % και η εξόφληση του ποσού της Βασικής Ενίσχυσης σε ποσοστό 97%.

Προγραμματίστηκε δε, μετά την ολοκλήρωση όλων των επιπρόσθετων ειδικών ελέγχων που διασφαλίζουν την δίκαιη κατανομή του εθνικού αποθέματος, να ακολουθηθεί η καταβολή του υπόλοιπου ποσού.

Επισημαίνεται ότι η γραμμική (οριζόντια) μείωση της αξίας των δικαιωμάτων των κατόχων δικαιωμάτων Βασικής Ενίσχυσης δεν συμβαίνει για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια, ενώ γενικά εφαρμόζεται όταν οι υπόλοιπες πηγές αναπλήρωσης του Εθνικού Αποθέματος δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών χορήγησης του. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι και το 2017 και το 2018, εφαρμόστηκε γραμμική μείωση 2,5% και 2% αντίστοιχα.

Συνεπώς, στις 21/12/2020 ολοκληρώθηκε η πληρωμή των δικαιούχων με την καταβολή περίπου 280 εκ. € σε 599.646 δικαιούχους, και καταβλήθηκαν συνολικά για την Βασική Ενίσχυση 986.386.175,78 € (ποσοστό πληρωμής 97%). Στο εν λόγω ποσό συμπεριλαμβάνονται 44.998.482,57 € που αφορούν σε χορήγηση δικαιωμάτων Εθνικού Αποθέματος. Επίσης πιστώθηκε για την χορήγηση Πράσινης Ενίσχυσης ποσό ύψους 491.360.878,74 € (ποσοστό πληρωμής 95%) και η ενίσχυση για τους Γεωργούς Νεαρής Ηλικίας ύψους 30.151.139,32 € (ποσοστό πληρωμής 90%). Σημειώνουμε ότι το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε για την πληρωμή της ΕΑΕ 2020, προέκυψε μετά την εφαρμογή παρακράτησης ποσοστού 2,906192 %, λόγω δημοσιονομικής πειθαρχίας (για ποσά άμεσων ενισχύσεων άνω των 2.000 €, βάσει του Καν. (ΕΕ) 1306/2013), το οποίο είναι διπλάσιο σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά (1,432635%), όπως καθορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή λόγω απαιτήσεων χρηματοδότησης για τον COVID19, καθώς και τυχόν συμψηφισμών με κυρώσεις προηγούμενων ετών. Όμως το ποσό αυτό, της δημοσιονομικής πειθαρχίας, θα επιστραφεί στο επόμενο οικονομικό έτος, όπως κάθε χρονιά, και συγκεκριμένα τον Σεπτέμβριο.

Για την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας απαιτήθηκε μια ακόμη εργάσιμη ημέρα και κατέστη αναγκαίο η εξόφληση της Βασικής Ενίσχυσης να γίνει σε δύο φάσεις. Αρχικά με την καταβολή των πληρωμών την Παρασκευή 18/12, όπου οι δικαιούχοι αθροιστικά με την προκαταβολή του Οκτωβρίου έλαβαν περίπου το 90% του συνολικού δικαιούμενου ποσού Βασικής Ενίσχυσης και στη συνέχεια την Δευτέρα 21/12, οπότε και καταβλήθηκε περίπου 7% ακόμα. Επισημαίνεται ότι στο σχετικό Δελτίο Τύπου της Παρασκευής 18/12/20 από τον ΟΠΕΚΕΠΕ τονίστηκε πως «η καταβολή του συνολικού ποσού ξεκίνησε να πιστώνεται και θα ολοκληρωθεί την προσεχή Δευτέρα 21/12/20».

Με την ολοκλήρωση των επιπρόσθετων ειδικών ελέγχων που διασφάλισαν την αξιοπιστία της χορήγησης του Εθνικού Αποθέματος, την ολοκλήρωση των αιτήσεων αναθεώρησης, δεδομένης της αύξησης των απαιτήσεων του έτους αιτήσεων 2020, προγραμματίστηκε και υλοποιήθηκε η ολοκλήρωση των πληρωμών, εντός των προβλεπόμενων από τον Κανονισμό προθεσμιών.

Εν συνεχεία, στις 30/06/2021 πληρώθηκε το ποσό των 101.292.916,95 ευρώ για τα καθεστώτα των άμεσων ενισχύσεων και των ενισχύσεων στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους (MNA). Ειδικότερα, το ποσό των 85.502.642,11 ευρώ αφορούσε σε 100% εξόφληση των καθεστώτων Βασικής Ενίσχυσης, πράσινης Ενίσχυσης και γεωργών νεαρής ηλικίας, ως εξής:

- 37.681.776,30 ευρώ για τη Βασική ενίσχυση, εκ των οποίων 2.498.168,84 ευρώ αφορούν σε συμπληρωματική χορήγηση δικαιωμάτων από το Εθνικό Απόθεμα
- 42.603.039,18 ευρώ για την πράσινη ενίσχυση
- 5.217.826,63 ευρώ για την ενίσχυση γεωργών νεαρής ηλικίας

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία του Οργανισμού, με την ολοκλήρωση των πληρωμών καταβλήθηκε για τις αιτήσεις του 2020 συνολικά το ποσό των 1,97 δισ. ευρώ.

Αναφορικά με τις πληρωμές στις συνδεδεμένες ενισχύσεις, που πιστώθηκαν το έτος 2021, σημειώνουμε ότι στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 52 του ΚΑΝ (ΕΕ) 1307/2013 του Συμβουλίου, έχουν καταβληθεί εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών αναφορικά με το έτος αιτήσεων 2020 τα παρακάτω χρηματικά ποσά:

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΩΤΕΙΝΟΥΧΩΝ	23.878.800,96

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΑΝΟΔΟΤΙΚΩΝ ΨΥΧΑΝΘΩΝ	
ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΡΩΤΕΙΝΟΥΧΩΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΨΥΧΑΝΘΩΝ	6.109.915,29
ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΒΟΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ	33.502.996,38
ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΡΟΒΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΙΓΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ	51.502.927,13
ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΟΟΤΡΟΦΩΝ (ΜΕΤΡΟ 1) ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΑΡ. 4 ΑΡ 52 ΚΑΝ (ΕΕ) 1307/2013	2.403.567,86
ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΩΝ (ΜΕΤΡΟ 2) ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΑΡ. 4 ΑΡ 52 ΚΑΝ (ΕΕ) 1307/2013	526.582,58

Αναφορικά με το κόστος των ζωοτροφών, επισημαίνεται ότι η παρατηρούμενη αύξηση της τιμής των ζωοτροφών αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο, διότι οι ζωοτροφές είναι στην πλειονότητά τους commodities, πρώτες ύλες, η τιμή των οποίων καθορίζεται χρηματιστηριακά και στην ελεύθερη αγορά.

Επιπλέον, οι αυξημένες τιμές των πρώτων υλών ζωοτροφών, όπως, μεταξύ άλλων, το σογιάλευρο, ο αραβόσιτος και το σιτάρι αποδίδονται και:

- Στην αυξημένη ζήτηση των ως άνω πρώτων υλών από την Κίνα, η οποία από τον Μάρτιο του 2020 άρχισε σταδιακά να αποκαθιστά τον πληθυσμό της σε χοιρινά, μετά τα κρούσματα αφρικανικής πανώλους των χοίρων, που το 2018 και το 2019 κόστισαν τη ζωή σε περίπου 300.000.000 χοίρους και αντιστοιχούσαν στο ≈50% του ζωικού της κεφαλαίου.
- Στις παρατεταμένες περιόδους ξηρασίας σε πολλές από τις χώρες που παράγουν κυρίως αραβόσιτο. Εντούτοις, οι τελευταίες ευνοϊκές καιρικές συνθήκες για την καλλιέργεια του αραβόσιτου έχουν οδηγήσει τις εκτιμήσεις των αναλυτών για την παγκόσμια παραγωγή σε αναθεώρηση προς τα πάνω.
- Στην αύξηση του κόστους διαμετακόμισης λόγω των αυξημένων ναύλων σε επίπεδα ρεκόρ 10ετίας (η αύξηση των ναύλων οφείλεται κυρίως στην έλλειψη διαθέσιμων εμπορευματοκιβωτίων στην Ασία και στην συμφόρηση στα λιμάνια).

Η πολιτική ηγεσία του Υπ.ΑΑΤ έχει θέσει το ζήτημα στο Συμβούλιο των Υπουργών Γεωργίας και παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις για τη διερεύνηση τυχόν δυνατοτήτων αντιμετώπισης του ανωτέρω φαινομένου. Σε κάθε περίπτωση, δεν πρέπει να διαλανθάνει της προσοχής μας ότι, μολονότι η αύξηση της τιμής των ζωοτροφών αναμφίβολα επιβαρύνει τους κτηνοτρόφους, την ίδια στιγμή, ένας άλλος παραγωγικός κύκλος του πρωτογενούς τομέα, δηλαδή οι γεωργοί μηδικής, αραβόσιτου, σιτηρών κλπ είδαν τις τιμές των παραγωγών τους να αυξάνουν.

Αξίζει να υπογραμμιστεί ότι η ενίσχυση της κτηνοτροφίας με συνδεδεμένες ενισχύσεις στις ζωοτροφές (Συνδεδεμένη Ενίσχυση για την καλλιέργεια Πρωτεϊνούχων Κτηνοτροφικών Σανοδοτικών Ψυχανθών, Συνδεδεμένη Ενίσχυση για την καλλιέργεια Πρωτεϊνούχων Κτηνοτροφικών Ψυχανθών) ήταν στρατηγική επιλογή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που αποτυπώθηκε στις εθνικές επιλογές, που ελήφθησαν κατά τα έτη 2012-2014 από την Κυβέρνηση

με κορμό τη Νέα Δημοκρατία κατά την προετοιμασία του πλαισίου της εφαρμογής της Κ.Γ.Π. 2015-2020. Συγκεκριμένα, σε ό, τι αφορά στον πυλώνα 1 των Άμεσων Ενισχύσεων, αποφασίστηκε η στήριξη της κτηνοτροφίας με παρεμβάσεις στο κόστος των ζωοτροφών. Στην κατεύθυνση αυτή, εντάσσεται η επιλογή για χορήγηση συνδεδεμένης –με την παραγωγή– ενίσχυσης σε Πρωτεϊνούχα Κτηνοτροφικά Ψυχανθή και Σανοδοτικά Ψυχανθή (μηδική και τριφύλλι).

Ειδικότερα, για το έτος ενίσχυσης 2020, με τις υπ' αριθ. 297/80025/22-3-2021 και 298/80057/22-3-2021 (Β' 1134) αποφάσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίστηκε το ύψος της συνδεδεμένης στήριξης:

- στα 77,57 ευρώ/εκτάριο στην καλλιέργεια πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών ψυχανθών και
- στα 119,96 ευρώ/εκτάριο στην καλλιέργεια των πρωτεϊνούχων σανοδοτικών ψυχανθών αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω ΥΑ, καταβλήθηκαν τα κάτωθι ποσά:

- 6.684.367 ευρώ σε δικαιούχους καλλιέργειας πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών ψυχανθών και
- 25.256.552 ευρώ σε δικαιούχους καλλιέργειας πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών σανοδοτικών ψυχανθών.

Στόχος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι σε κάθε περίπτωση η μεγιστοποίηση του αγροτικού και κτηνοτροφικού εισοδήματος, γι' αυτό και η στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου, η οποία εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής. Εξάλλου, το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης είναι το στοίχημα της χαμένης ανταγωνιστικότητας.

Προς την ανωτέρω κατεύθυνση έχουν υλοποιηθεί τα ακόλουθα:

- Ο φορολογικός συντελεστής μειώθηκε στο 9% από 22% από το όριο του αφορολογήτου έως τις 10.000 ευρώ και 1.000 ευρώ αφορολόγητο για κάθε παιδί, ενώ για τα υπερκείμενα ποσά ο συντελεστής φορολόγησης μειώθηκε από το 29% στο 22%, (Ν.4646/2019, ΦΕΚ Α' 201).
- Θεσπίστηκε γενναία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των αγροτών και η αποσύνδεσή τους από το εισόδημα (Ν.4670/2020, ΦΕΚ Α' 43).
- Αγρότες και κτηνοτρόφοι δεν πλήρωσαν εισφορά αλληλεγγύης το έτος 2020 ενώ δεν πλήρωσαν τέλος επιτηδεύματος ούτε το 2019 ούτε το 2020.
- Συμπεριλήφθηκαν στους ΚΑΔ οι οποίοι, εφόσον είχαν απώλεια τζίρου λόγω Covid- 19, θα πληρώσουν μειωμένη έως 55% προκαταβολή φόρου εισοδήματος.
- Νομοθετήσαμε το ακατάσχετο και αφορολόγητο των ενισχύσεων που χορηγούνται στον πρωτογενή τομέα για την αντιμετώπιση της πανδημίας με το αρ.146 του ν.4764/2020.
- Παρατάθηκε έως το τέλος του 2021 η ρύθμιση που θεσπίστηκε και εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 2020 από την Κυβέρνηση, με βάση την οποία, οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και κτηνοτρόφοι μπορούν να λαμβάνουν δάνεια, χορηγήσεις και πιστώσεις από το τραπεζικό σύστημα, μέχρι 25.000 ευρώ, χωρίς ασφαλιστική ενημερότητα.
- Ενθαρρύνθηκε το «τίσιμο» συλλογικοτήτων προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

- Αυξήθηκε το ποσοστό της πλεονάζουσας παραγόμενης ενέργειας που μπορούν να «πουλήσουν» οι αγρότες στη Δ.Ε.Η. (Ν.4643/2019, ΦΕΚ Α' 193).

Σημειωτέα είναι και η έκδοση της υπ' αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β' 4761) απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη διευκόλυνση σύστασης των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων με βασική διαφορά την απαίτηση αντιπροσωπευτικότητας από το 30% της προηγούμενης απόφασης να μειώνεται στο 15%, με τίτλο: «Καθορισμός των αναγκαίων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Η σύσταση και λειτουργία των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων δημιουργεί, μεταξύ άλλων, οικονομίες κλίμακος και αυξάνει τη διαπραγματευτική ισχύ των συμμετεχόντων παραγωγών σε αυτές για την επίτευξη δικαιότερων τιμών.

Επίσης, τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52). Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Τα προαναφερόμενα, στόχο έχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής ενώ άξονας της πολιτικής μας είναι η ενθάρρυνση εκμεταλλεύσεων μικτής κατεύθυνσης (φυτικής και ζωικής) για ιδιοπαραγόμενες ζωοτροφές, μέσα από τα προγράμματα της μεταβατικής περιόδου της ΚΑΠ 2021-2023 αλλά και της νέας Προγραμματικής Περιόδου και βέβαια του Ταμείου Ανάκαμψης.

Η πληρωμή των δικαιούχων της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το αίγαιο και πρόβειο κρέας πραγματοποιήθηκε εμπροθέσμως και προσηκόντως στις 17/05/2021 σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Καν (ΕΕ) 1307/2013 και της υπ' αριθ. 1629/64708 ΥΑ (ΦΕΚ 2127/21.06.2017), όπως τροποποιηθείσα ισχύει. Μάλιστα, η ανωτέρω πληρωμή διενεργήθηκε νωρίτερα εφέτος εν συγκρίσει με παρελθόντα έτη, παρά τις δυσχερείς συνθήκες που προκάλεσε η πανδημία του covid – 19 στην εν γένει λειτουργία της δημόσιας διοίκησης (λ.χ. η πληρωμή της συνδεδεμένης ενίσχυσης του έτους 2016 πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του έτους 2017!). Τέλος, επισημαίνεται ότι ο ορισμός της ημερομηνίας πληρωμής των ενισχύσεων εξαρτάται από την πιστή τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών προκειμένου οι διενεργούμενες πληρωμές να είναι αξιόπιστες και προσήκουσες.

Η πληρωμή των συνδεδεμένων ενισχύσεων των ζωικών για το έτος 2020 πραγματοποιήθηκε αρτίως και συμφώνως με τις ισχύουσες διατάξεις του Ευρωπαϊκού και Εθνικού θεσμικού πλαισίου. Ωστόσο, μεγάλο μέρος των αιτήσεων, που υπεβλήθησαν από τους εν δυνάμει δικαιούχους το 2020 περιείχαν σφάλματα ως προς τον αριθμό των Διατηρούμενων (αιτούμενων) Ζώων. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ, αντιλαμβανόμενος το πρόβλημα, έσπευσε να ενημερώσει σχετικά τα ΚΥΔ (Κέντρα Υποδοχής Δηλώσεων), ώστε να προβούν, σε συνεννόηση με τους παραγωγούς, στις απαραίτητες διορθώσεις, μέσω της προβλεπόμενης διαδικασίας, δηλαδή των Διοικητικών Πράξεων.

Συγκεκριμένα, ο ΟΠΕΚΕΠΕ προέβη στις παρακάτω ενέργειες με σκοπό την άμεση διόρθωση του προβλήματος που ανέκυψε :

- 12-10-2020: αποστολή email από τον ΟΠΕΚΕΠΕ προς τα ΚΥΔ με την αρχική εγκύκλιο Διοικητικών Πράξεων, όπου συμπεριλαμβάνονται οι Διορθώσεις Διατηρούμενων Ζώων,
- 26-10-2020: ανάρτηση στον ιστότοπο του ΟΠΕΚΕΠΕ για τις παραπάνω διορθώσεις με καταληκτική ημερομηνία 31-01-2021.
- 29-10-2020: email του Φορέα Συντονισμού προς τα πιστοποιημένα ΚΥΔ με την αντίστοιχη εγκύκλιο,
- 08-12-2020: ανακοίνωση στον ιστότοπο του ΟΠΕΚΕΠΕ με την οποία καλεί τους παραγωγούς να προβούν σε διόρθωση των αιτούμενων ζώων λόγω εσφαλμένης αρχικής τους εκτίμησης,
- 29-01-2021: ανακοίνωση στον ιστότοπο του ΟΠΕΚΕΠΕ και παράλληλα αποστολή από τον Φορέα Συντονισμού προς τα πιστοποιημένα ΚΥΔ ενημέρωσης σχετικά με την παράταση υποβολής Διοικητικών Πράξεων έως τις 15-02-2021.

Συνεπώς, ο ΟΠΕΚΕΠΕ όχι μόνο δεν προκάλεσε το ανωτέρω πρόβλημα αλλά έπραξε αμέσως τα δέοντα προκειμένου να διορθωθούν τα σφάλματα που παρείσφρησαν και, μάλιστα, προχώρησε σε παράταση της περιόδου υποβολής Διοικητικών Πράξεων προς διευκόλυνση των ΚΥΔ και των παραγωγών.

Συνεπεία των ανωτέρω ενεργειών, από τους 23.000 παραγωγούς, που είχαν υποβάλει λανθασμένες δηλώσεις (σε σύνολο 39.000 εν δυνάμει δικαιούχων), οι 16.000 προέβησαν στις απαραίτητες διορθώσεις και παρέμειναν στην αρχική τους κατάσταση οι 7.000, εκ των οποίων οι 6.000 και πλέον όχι μόνο δεν θα ελάμβαναν ενίσχυση για το τρέχον έτος αλλά θα αντιμετώπιζαν και το ενδεχόμενο επιβολής ποινών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δια του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν θα μπορούσε να παρέμβει πριν την πληρωμή (που έλαβε χώρα στις 21/05/2021) για επιπλέον διορθώσεις των 6.000 και πλέον κτηνοτρόφων, γιατί έτσι θα καθυστερούσε η συνολική πληρωμή των υπόλοιπων δικαιούχων παραγωγών που ήταν συμμορφωμένοι στο πλαίσιο.

Ωστόσο, η πολιτική Ηγεσία του ΥπΑΑΤ επειδή αφουγκράζεται, κατανοεί και δίνει αμέσως λύσεις στα ανακύπτοντα προβλήματα, συνεκτιμώντας τις ιδιαίτερες συνθήκες, που διαμορφώθηκαν αυτή τη χρονιά από την πανδημία και τα ακραία καιρικά φαινόμενα, επέδειξε ευελιξία κι ευαισθησία, αποκαθιστώντας το πρόβλημα.

Κατόπιν λουπόν εντολής της, «άνοιξε» εκ νέου και όλως εξαιρετικώς το σύστημα του ΟΠΕΚΕΠΕ (01.06.2021-07.06.2021) για υποβολή Διοικητικών Πράξεων και εστάλησαν στα ΚΥΔ πλήρη αρχεία με τα στοιχεία των κτηνοτρόφων, που είχαν υποβάλει εσφαλμένη δήλωση ως προς τον αριθμό των Διατηρούμενων Ζώων, ώστε να σπεύσουν σε διόρθωση των ήδη υποβληθεισών αιτήσεών τους (εξαιρουμένων όσων είχαν ήδη υποβάλει μία Διοικητική Πράξη και όσων ήταν σε επιτόπιο έλεγχο ζωικού κεφαλαίου).

Με τον τρόπο αυτό, όχι μόνο δεν έμειναν απλήρωτοι οι δικαιούχοι αλλά απαλείφθηκαν και οι όποιες ποινές είχαν υπολογιστεί.

Ως εκ τούτου, την 30/06/2021 καταβλήθηκε για τη Συνδεδεμένη Ενίσχυση του Αιγοπρόβειου κρέατος επιπλέον ποσό 4.636.940,99 € σε 6.295 Δικαιούχους που προέβησαν στις απαραίτητες διορθώσεις των αιτήσεών τους κατά τα ανωτέρω.

Ως προς τους ισχυρισμούς περί δήθεν «ξεκληρίσματος» του ζωικού κεφαλαίου παραθέτουμε επίσημα, συγκριτικά στοιχεία από τον ΟΠΕΚΕΠΕ σχετικά με τα δηλωθέντα ζώα των κυριότερων κατηγοριών ζωικού κεφαλαίου της ελληνικής κτηνοτροφίας :

Συνολικός αριθμός Δηλωθέντων Αιγοπροβάτων

2016: 13.082.611

2017: 13.345.373

2018: 13.555.723

2019: 14.405.602

2020: 15.070.782

Συνολικός αριθμός Δηλωθέντων Βοοειδών

2019: 784.864

2020: 823.062

Συνολικός αριθμός Δηλωθέντων Χοίρων

2019: 553.360

2020: 621.557

Εκ των ανωτέρω στοιχείων του ΟΠΕΚΕΠΕ συνάγεται αναμφίβολα ότι η κτηνοτροφία δεν φθίνει, αλλά, παρουσιάζει σταθερή ανοδική πορεία.

Στη διακηρυγμένη – δια στόματος του Πρωθυπουργού κ Κυριάκου Μητσοτάκη – «μάχη» κατά των ελληνοποιήσεων προχωράμε με νομοθετικές πρωτοβουλίες, ελέγχους και επιβολή προστίμων στους παραβάτες.

Αναμφίβολα η θεσμοθέτηση του ν. 4691/2020 (ΦΕΚ 108/Α/9-6-2020) αποτελεί το αυστηρότερο νομοθετικό πλαίσιο, που έχει ποτέ ψηφιστεί για την προστασία των ελληνικών προϊόντων και κατ' επέκταση των Ελλήνων παραγωγών και καταναλωτών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Θεσπίζεται εμφατικά η αυστηροποίηση του κυρωτικού πλαισίου, ειδικά στις περιπτώσεις «ελληνοποιήσεων» προϊόντων Π.Ο.Π.- Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών, η πρόβλεψη για πρώτη φορά ειδικών ποινικών αδικημάτων για τους παραβάτες και η αποτρεπτική για τους επίδοξους «ελληνοποιητές» επαύξηση των χρηματικών προστίμων.

Αναλυτικότερα, στον εν λόγω Νόμο προβλέπεται:

□ ειδικό ποινικό αδίκημα για όποιον εξάγει τρόφιμα νοθευμένα ή επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,

□ η θέσπιση ενός νέου αδικήματος, αυξημένης ποινικής απαξίας (ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 3 ετών ή χρηματική ποινή), η οποία καταλαμβάνει όποιον με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα, τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι νοθευμένα και επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,

□ η -υπό προϋποθέσεις και κατόπιν έκδοσης εισαγγελικής διάταξης- δημοσιοποίηση στοιχείων κατηγορουμένων ή καταδικασθέντων για ειδικά ποινικά αδικήματα σχετικά με «ελληνοποιήσεις» προκειμένου –μεταξύ άλλων- να προστατευθεί η δημόσια υγεία,

□ η θέσπιση ποινής φυλάκισης τουλάχιστον 2 ετών σωρευτικά με χρηματική ποινή για τους παραβάτες Π.Ο.Π.-Π.Γ.Ε.-Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών προϊόντων καθώς και η θεσμοθέτηση επιβολής σε βάρος των ανωτέρω, διοικητικού προστίμου ύψους έως –κατ' αρχήν- 300.000 ευρώ, το οποίο μπορεί να φτάσει ή ακόμη και να ξεπεράσει τα 600.000 ευρώ, εάν η σχετική παράβαση έχει διαπραχθεί από επιχείρηση με κύκλο εργασιών άνω των 10 εκατομμυρίων ευρώ,

□ η πρόβλεψη επιβολής μόνιμης αφαίρεσης του δικαιώματος χρήσης ενδείξεων Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. ή βιολογικών προϊόντων σε βάρος των υποτρόπων και

□ η συνεκτίμηση του παρανόμως προσποριζόμενου κέρδους κατά την επιμέτρηση του διοικητικού προστίμου σε βάρος «ελληνοποιητών».

Είναι χαρακτηριστική η αύξηση της τιμής του παραγωγού του αιγοπρόβειου γάλακτος που έχει σημειωθεί από την ψήφιση του Νόμου και επέκεινα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η μέση τιμή του πρόβειου γάλακτος τον Ιανουάριο του 2021 ανήλθε σε 91,68 λεπτά, ξεπερνώντας σε πολλές περιπτώσεις και το 1 ευρώ, ενώ η μέση τιμή του το έτος 2019 ήταν 80 λεπτά και χαμηλότερα.

Ως προς την ετοιμότητα του εκτελεστικού μηχανισμού αποτροπής ελληνοποιήσεων, σημειώνεται ότι και το φετινό Πάσχα, σε συνέχεια της προηγούμενης πετυχημένης εμπειρίας της συνεργασίας πέντε Υπουργείων (Υπ. Οικονομικών, Υπ. Προστασίας του Πολίτη, Υπ. Εσωτερικών, Υπ. Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων) από 19.04.2021 έως 04.05.2021 πραγματοποιήθηκαν πάνω από 6.500 έλεγχοι, διαπιστώθηκαν πάνω από 200 παραβάσεις στις πύλες εισόδου της ελληνικής επικράτειας και σε σημεία υγειονομικού ενδιαφέροντος. Μάλιστα, στη μεγαλύτερη χερσαία πύλη εισόδου της χώρας, στον Προμαχώνα είχε εγκατασταθεί για πρώτη φορά κλιμάκιο κτηνιάτρων επί 24ωρης βάσεως με τη συνδρομή των ΔΑΟΚ και του ΕΛΓΟ- ΔΗΜΗΤΡΑ, προκειμένου να γίνεται διασταυρωτικός έλεγχος όλων ανεξαιρέτως, και όχι δειγματοληπτικά, των διερχόμενων φορτηγών με ζώντα ζώα, σφάγια και αυγά, στον δηλωθέντα τόπο προορισμού, με την ταυτόχρονη on line ενημέρωση των Τελωνείων προς την Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας του ΥπΑΑΤ.

Χαρακτηριστικό της πολιτικής βούλησης για πάταξη των αθέμιτων πρακτικών είναι η συνεδρίαση μετά από χρόνια της Επιτροπής Εξέτασης Παρατυπιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13 της ΚΥΑ 261611/2007 με αφορμή την περίπτωση γαλακτοβιομηχανίας που παρήγαγε και διακινούσε προϊόντα σε αγορά του εξωτερικού με την ένδειξη «ΦΕΤΑ ΠΟΠ», για τα οποία δεν είχαν τηρηθεί οι προδιαγραφές παραγωγής προϊόντος. Στην ανωτέρω υπόθεση, η Επιτροπή, αφού εξέτασε λεπτομερώς τα στοιχεία, που συγκέντρωσε κατόπιν ενδελεχούς ελέγχου από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, προχώρησε στην επιβολή προστίμου ύψους 260.000€ βάσει των άρθρων 12 & 13 της ΚΥΑ 261611/2007, όπως τροποποιηθείσα ισχύει.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών και της ενίσχυσης του εισοδήματός τους, ψηφίστηκε ο ν.4792/2021 (Α'54), ο οποίος προβλέπει την ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει μία σειρά από νομοθετικές διατάξεις, οι οποίες διορθώνουν τις σημαντικές ανισορροπίες στη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, κυρίως των μεγάλων σούπερ μάρκετ και, επίσης, αφορά όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα (παραγωγούς, αγοραστές) που συμμετέχουν στην αγροτική εφοδιαστική αλυσίδα («από το αγρόκτημα στο πιάτο») των γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που μεταποιούνται για να χρησιμοποιηθούν ως τρόφιμα.

Τέλος, η υπογράφουσα απηύθυνε την 24-05-2021 ερώτημα προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους προκειμένου να αποσαφηνισθούν νομικά ζητήματα που άπτονται της εκκαθάρισης των εκκρεμών υποθέσεων σύμφωνα με το πλαίσιο της ΚΥΑ «Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Καν. (ΕΚ) 510/2006 του Συμβουλίου της 20ης Μαρτίου 2006 «για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων» και του Καν. (ΕΚ) 1898/2006»

Επιπλέον, αιτήθηκε από την Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να επανεξετάσει το ήδη υπάρχον θεσμικό πλαίσιο με στόχο τη σύντμηση του χρόνου μεταξύ διαπίστωσης, παράβασης και επιβολής κυρώσεων, ζητήματα για τα οποία γίνεται επεξεργασία τυχόν αναγκαίας ανάληψης νομοθετικής πρωτοβουλίας.

Τέλος, στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης των ελληνοποιήσεων πρέπει να αναφερθεί και η νομοθετική ρύθμιση (Ν. 4691/2020, άρθρο 10) και η σχετική Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 1618/162339/25.06.2021 με τίτλο «Καθορισμός των αναγκαιών συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) 589/2008 της

Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τον τομέα των αυγών και για την υποχρεωτική ηλεκτρονική διαδικτυακή σύνδεση του κλάδου της αγοράς των αυγών στο σύστημα ΑΡΤΕΜΙΣ» συμπερίληψης στα ισοζύγια του ΕΛΓΟ – Δήμητρα των αυγών ενώ σχετική πρωτοβουλία είναι αντικείμενο επεξεργασίας για το μέλι.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
- 2.Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου
